

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
PROTEZ LABORATUVARI HİZMETLERİ PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu	SH.PL.01.01
Yayın Tarihi	02.01.2011
Revizyon Tarihi	07.03.2022
Revizyon No	03

1. GENEL BİLGİLER

1.1- AMAÇ

Laboratuvarda yürütülen çalışmaların etkili ve düzenli bir şekilde yürütülmesini sağlamak, iş gücü ve zaman kaybını önlemek, hasta ve çalışan güvenliğini en üst düzeyde tutmaktır.

1.1- KAPSAM

Bu Prosedür Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Diş Protez Laboratuvarının fiziki düzenlemesini, alçı odalarının fiziki düzenlemesini, akrilik maddelerin yönetimini, laboratuvar güvenliğini, ölçü, model ve protez yönetimini, ölçü kabul ve red kriterlerini, protez yapım ve teslim süreçlerini, cihaz bakım ve kalibrasyonlarını, çalışan güvenliğini, atık yönetimini kapsar.

1.2- KISALTMALAR

UBYS: Hastane Bilgi Yönetim Sistemi.

1.3- TANIMLAR

Bu prosedürde geçen kavramlara ait tanımlar aşağıda yapılmıştır.

Protez: Dişlerde madde kaybı veya diş eksikliği sonucu ortaya çıkan fonksiyonel veya estetik bozuklukların giderilmesinde kullanılan yapay oluşum.

Sabit Protez: Kron ve köprü protezini tanımlamak amacıyla kullanılan terim.

Kron: Tek bir diş üzerine yapılan protez tipi.

Köprü: Diş eksikliği olan bir bölgenin her iki tarafındaki doğal dişlerden destek alınarak eksik diş veya dişlerin yerine konulması için yapılan protez tipi.

Total Hareketli Protez: Ağzında hiç dişi kalmamış hastalara yapılan protezdir.

Parsiyel Hareketli Protez: Ağızda eksilen dişlerin yerini doldurmak amacıyla, metal gövdeli ve mevcut dişlere metal teller veya özel hassas tutucular yardımıyla tutunan, eksik dişlerin yerine yapay hazır dişlerin yerleştirildiği, hasta tarafından takılıp çıkarılabilen protezlerdir.

1.4- SORUMLULAR

Bu prosedürün uygulanmasından Dekan, Dekan Yardımcısı, Diş Protez Laboratuvarı Bölüm Sorumlusu, Kalite Yönetim Direktörü, diş protez laboratuvarı çalışanları, hizmet alımı yapılan laboratuvar çalışanları, diş hekimleri, yardımcı sağlık personeli, temizlik personeli ve ilgili tüm personel sorumludur.

2- LABORATUVARDA FİZİKİ DÜZENLEME

Laboratuvarda kullanılacak tüm masalar, lavabolar ve diğer tüm yüzeyler pürüzsüz, gözeneksiz, kolay temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir nitelikte olacaktır. Tüm lavabolarda sabun, kağıt havlu ve el antiseptiği bulunacaktır. İklimlendirme ve havalandırma kontrolleri yapılacak, arıza durumunda ilgili

	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ PROTEZ LABORATUVARI HİZMETLERİ PROSEDÜRÜ	Doküman Kodu	SH.PL.01.01
		Yayın Tarihi	02.01.2011
		Revizyon Tarihi	07.03.2022
		Revizyon No	03

teknik birime bildirimde bulunulacaktır.

3- ALÇI ODALARI

Alçı odalarında havalandırma sistemi sürekli olarak çalışacak nitelikte olacaktır. Arıza durumunda ilgili teknik birime bildirimde bulunulacaktır. Alçı odasında lavabo, sıvı sabun, kağıt havlu ve el antiseptiği, yüzey dezenfektanı bulunacaktır.

Kaliteli hizmet üretmek ve işlerin belirlenen plan dahilinde yapılması için, aşağıda belirlenen kurallara riayet edilecektir.

1. Ölçü alındıktan sonra dezenfeksiyon işlemi ilgili diş protez teknisyeni tarafından yapılarak, bekletilmeden, tüm protez ve kapanışlar sert alçıyla dökülecektir.
2. Tek parça döküm kron yapılacak işler dışında porselen alçısı kullanılmayacaktır
3. Model elde etmek için ölçülere ser alçı uygulanırken zarar vermeden, hava kabarcığı kalmayacak şekilde uygulanacak, donma süresi beklendikten sonra beyaz alçı ile kapatılacaktır.
4. Ölçüye model elde etmek için sert alçı işlemi uygulandıktan sonra çıta üzerine, dikkatlice yerleştirilir
5. Alçı model, ölçüden dikkatlice çıkartıldıktan sonra alçı motorunda modele zarar vermeden kesilecektir.
6. Tamir için alınan ölçüler, modeli çıkartıldıktan sonra ilgili teknisyene verilecektir.
7. Modellerin üzerine hasta adı, teknisyen adı veya özel laboratuvar adı yazıldıktan sonra ilgili teknisyene aynı gün teslim edilecektir.
8. Ölçülerin alt veya üst çenelerden herhangi birisine total hareketli protez planlanmış ise, modeller elde edilip bilgileri yazıldıktan sonra teknisyen belirlenecektir.

4- AKRİLİK MADDELERİN YÖNETİMİ

a) Laboratuvar personelinin tehlikeli maddelerle çalıştığı unutulmayacak, personelin akrilik maddelere maruz kalması en aza indirilecektir.

b) Laboratuvar ortamında sürekli çalışan havalandırma sistemi bulunacak ve arıza durumunda ilgili teknik birime bildirimde bulunulacaktır.

c) Tüm personel EN 149 tip maske, eldiven, bone ve gözlük kullanacaktır.

d) Akrilik hazırlama kabininde çalışırken kabin havalandırması ve aydınlatılması çalıştırılacak, akrilik hazırlaması ve tepimi kabin içerisinde yapılacaktır.

5- LABORATUVAR GÜVENLİĞİ

Yapılan tüm işlerde hasta ve çalışan güvenliği ön planda olacaktır. Personeller koruyucu ekipman olmadan kesinlikle çalışmayacaktır. Laboratuvar güvenliği için çalışma kurallarına titizlikle uyulacaktır.

5-1 LABARATUVAR ÇALIŞANLARIN UYMASI GEREKEN GÜVENLİK KURALLAR

a) Protezlerin tasfiyesi yapılırken mikro motorlarla yapılan çalışma sırasında gözlük, bone

b) Sayfa 2 / 0

**ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
PROTEZ LABORATUVARI HİZMETLERİ PROSEDÜRÜ**

Doküman Kodu	SH.PL.01.01
Yayın Tarihi	02.01.2011
Revizyon Tarihi	07.03.2022
Revizyon No	03

ve maske takılması zorunludur.

b) Cila motoru ile yapılan çalışmalarda maske, bone, eldiven ve gözlük takılması zorunludur.

c) Alçı kesme motoru ile yapılan çalışmalarda maske, bone, eldiven ve gözlük takılması zorunludur.

d) Yanıcı ve tutuşucu malzemelerle çalışırken dikkatli olunacak.

f) Otomatik mum eritme cihazıyla çalışıldığında ısıya dayanıklı eldiven, maske, bone ve gözlük kullanılacaktır.

f) Akrilik polimerizasyon fırınıyla çalışırken ısıya dayanıklı eldiven, maske, bone ve gözlük kullanılacaktır.

g) Basınçlı akrilik polimerizasyon fırınıyla çalışırken ısıya dayanıklı eldiven, maske, bone ve gözlük kullanılacaktır.

h) Akrilik hazırlama kabininde çalışırken kabin havalandırması ve aydınlatılması çalıştırılacak akrilik kabin içerisinde hazırlanıp akrilik tepiminde maske, eldiven, bone, gözlük kullanılacaktır.

I) Elektrik arızaları mutlaka teknik birime bildirilecek.

5-2 KİMYASAL MADDELER İÇİN ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

- a)** Kimyasal maddelere (Toz akrilik, likit, benzin, parafin, mum) doğrudan temas edilmeyecek ve ateşe yaklaştırılmayacaktır.
- b)** Kimyasal maddelerle çalışırken; maske, eldiven, gözlük, bone ve koruyucu iş önlüğü kullanılacaktır.
- c)** Kimyasal maddeye maruz kalan bölge bol suyla yıkanacaktır.
- d)** Kimyasal maddeye temas eden riskli bölgeler için kurum hekimliğine, yoksa en yakın sağlık kuruluşuna müracaat edilecektir.

5-3 YANGINA KARŞI ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

- a)** Yanıcı ve tutuşucu malzemeler yüzeye döküldüğünde bol su veya köpük ile temizlenecek
- b)** Yanıcı ve tutuşucu maddeler ısıyla çalışılan ortamlarda bulundurulmayacaktır.

5-4 ELEKTİRİK GÜVENLİĞİ SAĞLAMAYAYÖNELİK TEDBİRLER

- a-)** Laboratuvar çalışma şartlarına uygun elektrik tesisatı yapılacaktır.
- b-)** Laboratuvar çalışma şartlarına uygun akımda sigortalar bulundurulacaktır.
- c-)** Laboratuvarda kullanılan elektrikli cihazların periyodik bakımları yapılacaktır.
- d-)** Elektrikli cihaz arızaları teknik işler birimine bildirilecektir.

5-5 GİRİŞ VE ÇIKIŞLARA İLİŞKİN KURALLAR

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
PROTEZ LABORATUVARI HİZMETLERİ PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu	SH.PL.01.01
Yayın Tarihi	02.01.2011
Revizyon Tarihi	07.03.2022
Revizyon No	03

- a) Laboratuvarda çalışmaya başlamadan önce iş önlüğü giyilecek, yaka kartı takılacak, çalışma masasının temizliği kontrol edilecek ve bütün güvenlik önlemleri alınacaktır.
- b) Mesai sonrası çıkacak personel çalışma masası düzenini sağlayıp kayıp olabilecek malzemeleri kaldıracak, masanın elektrik bağlantısını kapatacaktır
- c) Elektrikli spatül, indüksiyonlu spatül ısıtıcı, mikromotor, çalışma masası vb. cihazların elektrik bağlantıları kapatılacaktır.
- d) Temizlik, dezenfeksiyon ve sterilizasyon kurallarını yerine getirerek laboratuvardan ayrılacaktır.

5-6 TEMİZLİK, DEZENFEKSİYON ve STERİLİZASYON KURALLARI

- a) Amaç çalışan ve hasta güvenliğini en üst düzeyde tutmaktır
- b) Çalışma ortamı temizliğine dikkat edilecek temizlikten sorumlu görevli personele bu konuda gerekli eğitim verilecek ve denetlenecektir.
- c) Laboratuvar çalışma ve dinlenme ortamındaki bütün yerler dezenfektan maddelerle silinip temizlenecek
- d) Laboratuvar çalışanları ölçü, model ve bazı el aletlerini dezenfektan kullanarak dezenfekte edecektir.
- e) Dezenfektanı mümkün olmayan steril olması gereken aletler steril ettirilecektir.

5-7 SICAKLIK ve NEM TAKİPLERİ

Laboratuvarın sıcaklık ve nem takibi her gün Laboratuvar Birim Sorumlusu tarafından yapılacak ve Sıcaklık ve Nem Takip Formu'na kaydedilecektir.

6- ÖLÇÜ, MODEL ve PROTEZLERİN YÖNETİMİ

Ölçü ve modellerin korunması ve hasta - çalışan güvenliğini sağlamak amacıyla aşağıdaki kriterlere uyulması gerekmektedir.

6-1 ÖLÇÜNÜN ALINMASI VE TESLİMİ

- a) Ölçüler hekim tarafından alınacak, yüzey dezenfektanı ile temizlenecektir.
- b) Ölçünün alınış tarih ve saati Turca Softa kayıt edilecektir.
- c) Ölçünün kabulü Turca Softa kayıt edilecek ve ölçü kabul barkodu poşetlere yapıştırılacaktır.
- d) Ölçü kabul zamanı 10 dakika ile sınırlı olup süresi aşan ölçüler imha edilecek ve ölçünün yenilenmesi istenecektir.
- e) Alçı model elde etmek için ölçü poşete konulacak, poşet üzerine hasta adı soyadı, doktor adı, teknisyen adı, ölçü alışı tarih ve saatini belirten barkod yapıştırılarak, prova tarihi vb. yazılacaktır.
- f) Ölçüler özel laboratuvar irtibat personeli ve Merkezimizde görevlendirilen transferden sorumlu personel aracılığı ile alçı odasına teslim edilecektir.

6-2 MODELİN OLUŞTURULMASI VE TESLİMİ

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
PROTEZ LABORATUVARI HİZMETLERİ PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu	SH.PL.01.01
Yayın Tarihi	02.01.2011
Revizyon Tarihi	07.03.2022
Revizyon No	03

- Ölçü alındıktan sonra bol su ile yıkanmalı salya, gıda artığı ve kandan temizlendikten sonra yüzey dezenfektanı ile dezenfekte edilip dezenfeksiyon işlemi gerçekleştirilir.
- Protez ve ölçü kabul kaydı yapılan total protez veya klasik protez ölçüsü, ise Merkezimiz alçı odasında iş sırasına göre ilgili diş protez teknisyeni tarafından model elde etmek üzere dökülür.
- Protez ve ölçü kabul kaydı yapılan iskelet döküm veya sabit protez ölçüsü ise, Merkezimizin özel laboratuvarlar için belirlediği alçı odasında görevli personel tarafından model elde etmek üzere dökülür.
- Elde edilen modeller tekrar yüzey dezenfektanlarıyla dezenfekte edilerek iskelet veya seramik kron dökümünün yapılması için modeller özel laboratuvara basınca ve deformasyona dayanıklı özel çantalarla taşınır.
- Zarar görmüş modeller kabul edilmeyecektir.

7-ÖLÇÜ KABUL VE RED KRİTERLERİ

Protez uygulamasında oluşabilecek hataların önceden tespit edilerek önlem alınmasını sağlamak amacıyla aşağıdaki kriterlere uyulması gerekmektedir.

- Ölçü kabul zamanı (10 dk.) süre ile sınırlandırılmış olup, süre geçmiş ise ölçünün yenilenmesi istenecektir.
- Ölçü kabul zamanını belirten barkodu olmayan ölçüler kabul edilmeyecektir.
- Ölçü maddesi uygun kıvamda karıştırılmış olmalıdır.
- Ölçülerde kan ve salya bulunmamalıdır.
- Ölçü, kaşığa stabil olmalı oynama yapmamalıdır.
- Ölçüde genleşme ve büzülme gibi deformasyonlar olmamalıdır
- Ölçüde hava kabarcığı olmamalıdır.
- Kron ölçülerinde, kesim yapılan dişler dahil tüm dişler net olmalı, kole kenarlarında eksik olmamalıdır.
- Total ve parsiyel ölçülerde, kenarları ve sınırları net görülmelidir
- Retansiyon alanları net, alveolar kret ve tüm anatomik sınırlar belirgin olmalıdır.
- Yukarıda belirtilen kurallara uymayan ölçüler kabul edilmez yenilenmesi istenir.

8- PROTEZ YAPIM VE TESLİM SÜREÇLERİ

- Ölçünün alındığı tarih ve saat, protez kayıt bölümü görevlisi tarafından Turca Softa kayıt edilecektir.
- Kaydı yapılmayan ölçüler laboratuvara kabul edilmeyecektir.
- Protezlerin teslim tarih ve saati Turca Softta kayıt altına alınmalıdır.
- Seramik kron-köprü ve tek parça döküm kron(bitmiş Full) metalleri prova için ölçünün alındığı tarihten itibaren 5 takvim günü içinde ilgili kliniğe teslim edilecektir.
- Seramik kron ve tek parça döküm kron bitimleri ve seramik dentin provaları metal provanın yapıldığı tarih dahil 5 takvim günü içerisinde ilgili kliniğe teslim edilecektir.
- Seramik kronların dentin prova sonrası glaze ve teslim işlemi provanın yapıldığı aynı gün içerisinde kliniğe teslim edilecektir.
- İskelet protez döküm metalleri ölçünün alındığı gün dahil 5 takvim günü içerisinde mumlu kapanış tespiti için ilgili kliniklere teslim edilecektir.
- Metal iskelet tamir (punto veya kroşe ilavesi) ve kron köprü tamirleri 1 takvim günü içinde istenen

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
PROTEZ LABORATUVARI HİZMETLERİ PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu	SH.PL.01.01
Yayın Tarihi	02.01.2011
Revizyon Tarihi	07.03.2022
Revizyon No	03

- i) Total protezler için birinci ölçünün alındığı tarihten 1 gün sonrasına ikinci ölçü için randevu verilecektir.
- j) Total protezde ikinci ölçünün alındığı tarihten 1 gün sonra mumlu kapanış tespiti için randevu verilecektir.
- k) Total ve parsiyel protez için mumlu kapanış tespitinden 5 gün sonra hastaya dişli prova randevusu verilecektir.
- l) Dişli provadan 7 gün sonra hastaya protez teslimi için randevu verilecektir.
- m) Protezin hasta ağzına uymaması durumunda, protez düzeltilmesi için laboratuvara tekrar gönderilir. Sorun giderilmediği takdirde protez doktor tarafından tekrarlanabilir.
- n) Hasta mağduriyetine yol açmaması için resmi tatil günlerine dikkat edilerek randevu verilecektir.
- o) Protezlerin karışmaması için her hasta için hazırlanmış ve hasta bilgilerinin bulunduğu kart ve özel protez kutuları bulundurulacak ve protezin bütün aşamalarında protez bu kutular içinde bulundurulacaktır.
- p) Protezlerin teslim ve randevu süreleri, ilgili komisyonlar tarafından gerekli kontroller yapılarak değerlendirilir. Değerlendirme sonucunda olumsuzluk tespit edilmesi halinde düzeltici ve önleyici faaliyetler için başhekimliğe görüş bildirilir.

9-ÇALIŞAN GÜVENLİĞİ

Laboratuvarda çalışan tüm personel istisnasız olarak koruyucu ekipman (maske, eldiven, gözlük, bone) kullanacaktır. Havalandırma iklimlendirme araçları daima çalışır vaziyette olacak ve her hangi bir arızada ilgili teknik birime bildirimde bulunulacaktır. Koruyucu ekipmanlar her personel tarafından ulaşılabilir olacaktır. Laboratuvarda kullanılmak üzere depodan alınan her malzemenin son kullanma tarihi kontrol edilecektir. Son kullanma tarihi geçen malzemelerin iadesi mümkünse iade edilecek, yoksa imha edilecektir. Kesinlikle son kullanma tarihi geçen malzeme kullanılmayacaktır.

Kişisel koruyucu ekipmanlar konusunda laboratuvar personeline eğitim verilecektir. Gerekğinde bu eğitimler her dönem tekrarlanacaktır.

10-ATIKLARIN AYRIŞTIRILMASI

Atıkların minimizasyonu konusunda asgari özen gösterilecek ve Atatürk Üniversitesi dış Hekimliği Fakültesi Ağız, Diş Sağlığı Merkezi Atık Yönetim Planı'na uygun hareket edilecektir.

11- TIBBİ CİHAZLARIN YÖNETİMİ

Tüm cihazların bakım ve kalibrasyonu için bakım ve kalibrasyon planı düzenlenecek ve formdaki plana riayet edilecektir. Kalibrasyonu yapılan her cihaz için kalibrasyon etiketi bulunacak ve cihaz üzerine yapıştırılacaktır. Kalibrasyon etiketinde kalibrasyonu yapan firmanın adı, kalibrasyon tarihi, geçerlilik süresi ve sertifika numarası bulunacaktır.

Ayrıca hizmet alımı yapılan laboratuvarların cihazlarının bakım ve kalibrasyon kayıtları her dönem ilgili komisyon tarafından kontrol edilecektir.

12-KİŞİSEL TEMİZLİK ALANLARINA GÖRE DÜZENLEME

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
PROTEZ LABORATUVARI HİZMETLERİ PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu	SH.PL.01.01
Yayın Tarihi	02.01.2011
Revizyon Tarihi	07.03.2022
Revizyon No	03

Kişisel temizlik alanları ilgili temizlik personelleri tarafından kalite standartlarına uygun temizlik malzemeleriyle temizlenecek gerekli havalandırmalar yapılacak, sıvı sabun , kağıt havlu vb. temizlik ürünleri sürekli kontrol edilerek yenilenecektir.

13- YÜRÜRLÜK

Bu prosedür yayımı tarihinde yürürlüğe girer.